

ÉTKEZÉSI ÍRÓ

Kalap, kabát

szöveg: Jolsvai András, fotó: Sebestyén László

Nem tudom, önök hogy vannak vele, én nem tudok szomorúbb látványt elképzelni, mint mikor a nagykabátok ellepik az éttermet: ülnek a székek karfáján, a szomszéd ülésén, a földön, a nagytáska alatt. Vagy egyenesen a vendég hátán. A kabát az asztal körül nekem egy étteremben az igénytelenséget, a nemtörődömséget jelenti, a vendég semmibevételét. Azt üzeni, hogy a helyieket nem érdekli, otthonosan érzed-e magad körülben, sőt, alig várják, hogy fizess és menj. Azt jelenti, hogy nemcsak magukban, hanem benned sem bíznak: a hozzájuk érkezett tárgyakért pedig, beleértve a kabátokat, nem vállalnak felelősséget.

Nem tudom hogy vannak vele, de én rögtön kifordulok abból az étteremből, ahol effajta látvány fogad. Tudom, tudom, hogy a helyzet súlyosabb, mint amilyennek látszik: az igénytelenség terjed, mint az influenza, manapság már a mozik között is csak nagyítóval találhatni olyat, ahol ruhatár is van, pedig nincs annál szórakoztatóbb, mint ülünkben a kabátunkkal meg a bevásárlószatyorral meg a táskánkkal végigélvezni egy két és fél óras művészfilmet. Vagy az üresen hagyott szomszéd ülésre rakni a holminkat, hogy aztán a film végén a zsebekből az előző sorok

alá zuhanjon zsebkendő, igazolvány, arópénz. Szórakoztató dolog még az is, ha lepakolunk magunk mellé, aztán, ahogy elkezdődik a film, megjelenik mellettünk a zsöllye későn érkezett gazdája – kapkodhatjuk a cuccunkat a sötétben. (Nem akarom végleg elveszteni jóindulatukat, de kénytelen vagyok elmesélni, hogy sok-sok év előtt, amikor ez a divat kezdett elharpózni, amikor tehát még minden moziban volt ruhatár, de már nem mindegyikben volt ruhatáros, egy ízben, kurucos lázadásként, az őrizetlen ruhatárba helyeztem a magam s nóm kabátját, meg még néhány táskát, szatyrot, ami adódott. Jól szórakoztunk, az igaz, de hazafelé aztán nagyon fáztunk, és még a helyiek is úgy néztek ránk, mint valami ápoltra.) Nincs ruhatár az orvosi rendelők többségében sem, az ember úgy vánszorog kezelőből kezelőbe, vérvételről röntgenre, hogy cipeli a kabátot, sálát, sapkát magával – miközben, mondjuk, a vénájára szorítja a vattát: a többit elképzelve.

Nem hiszem, hogy ez anyagi kérdés: ez szemlélet kérdése, mely ellen, míg a kezemet emelni tudom, tiltakozni fogok.

A vendéglátás lényege benne van a nevében. Mit szólnának, ha legjobb barátjuk meghívna önöket vacsorára, és egész idő

alatt az ölükből kellene tartani a kabátjukat? Ugye, hogy ugye.

Nem vagyok nagy barátja a „bezzeg az én időmben” kezdetű mondatoknak, mert azok azt sugallják, mintha a jelenidő már nem volna az enyém, pedig szeretem annak hinni, most mégis kénytelen vagyok élni vele. Bezzeg az én időmben Budapest még tele volt ruhatárokkal. A „ruhatáros”, az komoly foglalkozásnak számított. És nemcsak a legelegánsabb éttermekben szolgált ki, hanem a közepesekben és a fapadosokban is. A szállodák étterme vagy a belvárosi vendéglők mind-mind elegáns foyer-val kezdődtek, mosdókkal, tükrökkel és ruhatárral – az ember felszabadulva és felfrissülve indult el aztán az asztala felé. De ahol nem volt erre tér, ott is sertepertélt egy pikolófiú a bejárat fogasoknál, le- és felsegítette a kabátokat, aztán ment a dolgára.

Most meg jó, ha egyáltalán van néhány fogas a falakon. Azok is jobbra csak dísznek vannak, feleannyian, mint ahány vendég elfér az étteremben, többségükön sosem lógott kabát, nem is tehetné, mert akkor belelógna az ételbe. A szállodák elegáns ruhatárai örökre bezártak, a legtöbb, amit elmondhatunk, egy meghosszabbított, mozgó szobainas vagy egy kétszárnyú szekrény a konyha közelében, ahol a kabátok lelkesen magukba szívhatják a serpenyők illatát. De ha valaki egy kalapot akar elhelyezni egy mai magyar étteremben, hát annak korábban kell felkelnie.

Nem tudom, mit lehetne kitalálni. Talán a Föld felmelegedésében reménykedhetünk.

Addig meg várjuk a tavaszt, barátaim. ●

